

EELK KADRINA KATARIINA KOGUDUSE HÄÄLEKANDJA

ELULÄTE

november 2025 nr 121

SÕNA

Issand läkitab oma inglid suure pasunahäälega ja need koguvad kokku tema valitud neljast tuulest, taeva ühest äärest teise ääreni. Mt 24:31

MÕTE

Kirikuaasta lõpupool pööratakse oma pilgud viimsete asjade poole. Need on Kristuse teise tulemisega seonduvad. On vale öelda, et me ei tea sellest midagi. Me teame piisavalt. Vaatame kasvõi seda evangeliumi salmi! Oluline on siin tähele panna, et Tema naasmisega kogutakse kokku kõik Kristusesse uskujad üle kogu maailma. Olgu nad kui erinevad tahes. Tulevad isegi need, kes siitilmast ammu lahkunud. Kõik saavad kokku ühes punktis - et tervitada Kristust kõikide asjade lõpule jõudmisel!

PALVE

Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu kõikidega! Tule, Issand Jeesus! Aamen

EESTI TEOLOOG - THEODOR ALEKSIS TALLMEISTER

„AINUS AUTORITEET ON JUMALA SÕNA.“

II osa

Uppsala eesti kogudust teenides jäi Theodor Tallmeister siiski jätkuvalt ustavaks kodumaateenimisele. Ta pidas aktiivset kirjavahetust siinsete kultuuritegelaste ning haritlastega, püüdes kodumaale saata vaimuliku kirjandust ja traktaate. Olles kaupmehe Johan Tallmeisteri poeg, oli tal seda lihtsam ka korraldada. Uppsala eesti koguduses teenides rõhutas Tallmeister järgmist:

„Kaasmaalased, armsad vennad, õed Kristuses, nõudke jätkuvalt jäädavat rooga, et teie käsi hästi käiks ja et mõistaksite- ainus autoriteet on Jumala Sõna.“

1946 aastal ühes pühapäevases jutluses noomis ta karmilt neid koguduseliikmeid, kes tema arvates olid jäänud ükskõikseks Eestimaa saatuse suhtes. Teenimistöõ kõrvalt kirjutas Tallmeister palju kirju kodumaa sõpradele, meenutades 1941 aastal hukatud advokaadist poega Viktorit ja selgitades, kui oluline on ristiinimesel seista jätkuvalt oma kodumaa armastamise eest. Et tollane haritlaskond Eestis teda ei mõistnud, soovitasid paljud tal jääda Rootsi. Tallmeister lahkus 1947 aastal. Nõukogude Liidu okupatsiooni tungival nõudmisel liideti Tallmeisteri kodukogudus, EELK Tallinna Püha Vaimu kogudus septembris 1950 Tallinna Oleviste kogudusega. Kirikuhoone anti EKBL Tallinna Oleviste kogudusele, kes asus kirikut kohe remontima. Üks etapp kirikuloos oli seega lõpule jõudnud ja algas uus.

Theodor Tallmeisteri teoloogiliste vaadete poolest peetakse teda selgeks nn liberaal- või kultuurprotestantismi esindajaks.

Jumalateenistused toimuvad kirikus iga kuu 2. ja 4. pühapäeval algusega kl 11. Tere tulemast!

Skänni QR
ja toeta oma
kodukogudust
AITÄH!

KARIN-KRISTEL HANSSON. VASTASMÕJUD

IX peatükk

Järgmisel hommikul läks Lauri, teadmata isegi miks, pimedas Holgeriga tülli. Nimelt e-kooli oli üles pandud uurimus kahe kirjaniku, Juhan Paju ja Tiit Sepa kirjandusliku töö kohta ja nagu alati palus Holger sõbralt abi. Lauri aga keeldus, sest järgmisel päeval pidid olema Toivo Ummelase matused ning tal oli paha olla. Kogu pärastlõunase aja püüdis poiss referaadile keskenduda, kuid ei suutnud. Just sellises hädavarese seisundis Herbert poisi nende köök-toast leidis.

“Noh, sul säärane nägu peas, et hakkad kohe rusikaga seina peksma. Juhtus midagi, või?” küsis Herbert.

“Vastasmõjud, paps, mis muud.”

“Või veel? Et kohe vastasmõjud. Kas su vaene kasuisa pole siis nii paljugi väärt, et sa talle räägiks, mis juhtus. Vaata, meil kooliajal ikka õeldi, et õppida tuleb vaid siis kui on uus osa, aga sina siin paanitses ühe uurimustöö pärast. Pealegi, esmaspäevani on sul veel aega.”

“Jah, aga enne seda tuleb homme päev kuidagi üle elada, paps.”

“Ja, jah. Sina elad kindlasti. Mina ei tule. Mulle ei meeldi sellised üritused.”

“Või veel? Kellele nad meeldivadki?”

“Lauri, kas sa siis mõtlesid nüüd seda tõsiselt või?”

“Mida nimelt, paps?”

“Seda ärakolimise värki. Ma võin ju püüda end kokku võtta. Mõtlesin siin ennist, et ega sellest joomisest head nahka ei tule. Ei ole kunagi tulnud, aga mis teha, kui sisemine värk nõuab. Tead, mis ma sulle ütlen Lauri, sa võid ju minna täna ja selle Ploompuuga pisut rääkida. Ega ma sulle hea kasuisa pole olnud. Tean seda omast käest. Aga no mis sa teed, kui elu kohe ajab hinge täisi! Kõik muutub nii kiiresti. Elame sinuga siin nagu sprotid karbis ja....”

“Ma läksin Holgeriga tülli, paps.”

Herbert jäi suurte silmadega Laurile otsa vaatama:

“Tõsiselt räägid või?”

“Või veel, Herbert! Tead, mõnikord ta plahvatab täiesti tühist asjade peale. Kas see on sellepärast, et ta on pime, seda ma ei tea, aga kui eelmisel nädalal ta sellest referaadist rääkima hakkas, oli meil plaan mõne minutiga klaar. Tema pidi uurima Paju, mina Sepa kohta. Aga nüüd hommikul ütles ta mulle, et ta ei teegi seda uurimustööd. Ma ei saa aru.”

“Jah, kes nende inimeste peade sisse tegelikult näeb? Uurimus on ikka uurimus ja seda peaks ikka koos tegema, arvan ma. Mis ta sulle täpselt seal telefonis ütles?”

“Herbert ütles, et ta ei tee seda uurimust. Et teda ei huvitagi need 1990 aastate kirjanikud. Et tema ei tea ei Sepast ega Pajust midagi.”

Herbert võttis nende määratud diivanil istet ja seadis käed kukla taha: “Poiss, ju sa ütlesid või tegid talle midagi, mis ta välja vihatas. Ära vaata mind midagi nii süüdistava pilguga! Olete mõlemad üsna keevalise iseloomuga.”

“Võehh!”

“Kas ema Klaarika pole sulle mitte rääkinud, et oled vägas tema meele? Lauri, sinust peab mees kasvama, mitte mingi hädavare. Mees, kes teab, mis on tema kohus. Mitte mingi lumehelbeke!”

Viimane kasuisa poolt öeldu, paistis poisile nagu mingi moesõna. Tema polnud ju mingi lumehelbeke. Kuidas saab temasugune elus karastunud poiss üldse lumehelbeke olla? Tal oli ju ometi eneseteadvus, tõi, selline, mida alati ei mõistatud. Herbert ohkas:

“Homme algab märts. Sa poiss, katsu vähemalt oma suhted Holgeriga ära korraldada, vastasel juhul ütlen mina, mida ma sellest kogu loost tegelikult arvan. Vaata, see Ploompuu paistab ikka tark mees olema, seda ma sulle ütlen. Kuidas ta kohe mõistab neid inimhinge värkisid. Ei, ei mina nii ei oskaks. Vana Tungal ütles ka kunagi, et saime me siia Nõgesnõmmele õige kirikuõpetaja ja tead poiss, ma kipun temaga vaikselt nõustuma.”

Herbert tõusis ja kadus nende kitsukesse kööki. Lauri lajatas Juhan Paju eluloo vihaselt lauale. Ta haaras toolilt parka ja otsustas pimedat Holgerit rahvamaja otsima minna. Kuid suurem jagu Lauri mõtetest olinagu kuskil piimjas udus. Ta oli Holgerit ikka oma üheks parimaks sõbraks pidanud, kuid nüüd jäi mulje

nagu oleks nende kahe vahel midagi jäädavalt murdunud.

Lauri kõndis kiiresti Vanavabriku vasakpoolsest küljest purdeni, mille sealpoolsed aknad olid vineeridega kõvasti kinni lõõdud. Ta mõtiskles sõnale vastasmõjud, mis tema arvates kehtis nüüd ka inimsuhetes. Mõne inimesega lihtsalt klappis kõik ja kohe paari kohtamise järel. Teine võis aga olla samas okkaline ja pahur ja valada sinu peale välja kõik oma sees kobrutava saasta. See saast aga mürgitasihu ja vaimu.

Lauri Linnar oli Holgerist siiani ikka head mõtelnud, sest poiss ei ajanud niisama tühja juttu. Suurema osa ajast nad Holgeriga pigem naersid. Aga nüüd. Kuidas leppida? Kuidas leppida tunde, et su parim sõber ei taha sind tunda ja üks ja ainuke päris su oma inimestest on raskelt haige? Poiss oli sellest kohe aru saanud, kui Herbert Linnarile vaid otsa vaatas.

Segaste tunnetega läks Lauri rahvamaja uksest kiiresti sisse ja pidi ühele blondile tütarlapsele peagu, et otsa jooksmas.

“Oihh!”

Noored silmitsesid teineteist mõnda aega vaikides. Tuttavad, aga siiski võõrad.

Järgneb...

PILK AJALUKKU

Matthias Johann Eisen:
Lehelangemise kuust eestlaste vaimse pärandini.

II osa

Kätte on jõudnud november. Hingedekuu, tuulekuu, hallakuu.

Eelmises osas oli juttu sellest, kuidas Einsen juba tudengipõlves rahva omaloomingu kogumisega tegeles. Seekordses osas siis jätkame.

Einseni kiituseks võib öelda, et rahvapärимuse kogumisel ja töötlemisel oli ta väga põhimõttekindel. Lisaks sellele uuris Einsen soome-ugri ja germaani rahvaste kosja- ning pulmakombeid. Veelgi tuleb mainida, et Einseni rahvapärимuslikud uurimused avaldasid tugevat mõju eestlaste rahvusliku ilukirjanduse, sealhulgas vaimuliku kirjanduse väljakujunemisele.

1925 aastal loodi tema eestvedamisel Eesti Akadeemiline Rahvaluule Selts, mille president ta pikka aega oli. Jätkus aktiivne rahvaluule ja rahvanaljandite kogumine. Sama aasta sügisel ilmus tema sulest pikem muinasjutt, mis mõeldud pigem täiskasvanutele-“Kolm kuningatütart”.

1931 aastast on tema mälestuse hoidmiseks hakatud tähistama juba oktoobist Hõimupäeva ja Novembrit nimetama lisaks rahvapärastele nimetustele ka Hõimukuuks.

Lõpp

On hea, kui on lõpp, mille poole teekonnal pürgida, kuid lõpuks loeb siiski vaid teekond.

Ursula Le Guin